

KÁROLY SÁNDOR MUNKÁSSÁGA 1947–1985-IG

Bibliográfia

TAKÁTS KÁROLYNÉ

A bibliográfia Károly Sándornak 1985. december 31-ig megjelent publikációit gyűjti össze teljességre törekvően. A szerző sok területre kiterjedő nyelvészeti munkássága szükségessé tette — és a bibliográfia használatát is megkönnyíti — a nyelvtudomány részterületei szerinti csoportosítása. Külön fejezet tartalmazza a szerző önálló kiadványként megjelent munkáit, s külön fejezet a folyóiratokban, tanulmánykötetekben közölt tanulmányait, cikkeit.

A fentiek alapján a bibliográfia szerkezete a következő :

- I. *Önálló kiadványok:*
- a/ monográfiák
  - b/ összefoglaló munkák
  - c/ szerkesztett munkák
  - d/ társszerzői részvétel könyvekben, sorozatokban
- II. *Tanulmányok, cikkek szakterületenként:*
- a/ történeti és leíró szintaxis
  - b/ történeti és leíró szótan, szóalkotástan, jelentéstan
  - c/ történeti és leíró szóalaktan, hangtan
  - d/ nyelvelmélet, a nyelvtudomány módszere
  - e/ a nyelvtudomány története
  - f/ alkalmazott nyelvészet (nyelvművelés, helyesírás, nyelvoktatás), ismeretterjesztés
  - g/ irodalmi nyelv vizsgálata, stilisztika, verstan, filológia, szövegtan.

Meg kell jegyezni, hogy a könnyebb áttekintés érdekében — a szerző, Károly Sándor kívánságát is teljesítve — az egyes témakörökön, részterületeken belül a kiadványokat megjelenési időrendbe soroltuk.

A földolgozott periodikák jegyzéke

Acta Linguistica,	Budapest
Délmagyarország,	Szeged
Édes Anyanyelvünk,	Budapest
Felsőoktatási Szemle,	Budapest
Irodalomtörténet,	Budapest
Kortárs,	Budapest
Köznevelés,	Budapest

Létünk,	Újvidék
Magyar Nemzet,	Budapest
Magyar Nyelv, (MNy.)	Budapest
Magyar Nyelvőr, (Nyr.)	Budapest
Magyar Tudomány,	Budapest
A Magyar Tudományos Akadémia	
I. Nyelv- és Irodalomtudományi	
Osztályának Közleményei, (I.OK.)	Budapest
Modern Nyelvoktatás,	Budapest
Napló,	Veszprém
Néprajz és Nyelvtudomány,	Szeged
Nyelvtudományi Közlemények, (NyK.)	Budapest
Ural-Altäische Jahrbücher,	Wiesbaden
Természet és Társadalom,	Budapest

Rövidítések

Akad. Kiadó	= Akadémiai Kiadó
A.N.	= Akademii Nauk
átd.	= átdolgozott
ed.	= editor
évf.	= évfolyam
Hrsg. hrsg.	= Herausgeber, Herausgegeben
jav.	= javított
kiad.	= kiadás
köt.	= kötet
kiad. a(z)	= kiadja a(z)
MRT	= Magyar Rádió és Televízió
MTA	= Magyar Tudományos Akadémia
OPI	= Országos Pedagógiai Intézet
összeáll.	= összeállította
red.	= redacteur
redig.	= redigit
sz.	= szám
szerk.	= szerkesztő, szerkesztette
t.	= tábla
TIT	= Tudományos Ismeretterjesztő Társulat
tom.	= tomus
VEAB	= Veszprémi Akadémiai Bizottság

I. Önálló kiadványok

a/ *Monográfiák*

1. A Jókai-kódex mondattana. [Egyetemi] doktori értekezés. Bp. 1947. 100 p. Kézirat.
2. Igenérendszerünk a kódexirodalom első szakaszában. Bp. 1956. Akad. Kiadó, 239 p. /Nyelvtudományi Értekezések 10./
3. Az értelmező és az értelmezői mondat a magyarban. Bp. 1958. Akad. Kiadó, 78 p. /Nyelvtudományi Értekezések 16./ [Újraközlés, részlet]: A mai magyar nyelv. (Cikk- és tanulmánygyűjtemény.) 2.[köt.] Összeáll. Keszler Borbála. Egységes jegyzet. Bp. 1977. Tankönyvkiadó, 117–156. p. Bölcsészettudományi Karok [Jegyzetei.]
4. A Bécsi Kódex nyelvtana szótárszerű feldolgozásban. Morfológiai rész. Szerk. —. Bp. 1965. Akad. Kiadó, 249 p. /Grammatica Hungarica Codicis Vindobonensis Lexica. Morphologia./
5. Általános és magyar jelentésán. Bp. 1970. Akad. Kiadó, 414 p. [Újraközlés, részlet]: A mai magyar nyelv. (Cikk- és tanulmánygyűjtemény.) 1. [köt.] Összeállította Keszler Borbála. Egységes jegyzet. Bp. 1977. Tankönyvkiadó, 209–227. p. Bölcsészettudományi Karok [Jegyzetei.]
6. Semantica. Traduzione e adattamento dall'ungherese di Danilo Gheno. Napoli, 1980. 324 p.
7. Régi Magyar Glosszárium. Szótárak, szójegyzékek és glosszák egyesített szótára. Szerk. Berrár Jolán, — —. Bp. 1984. Akad. Kiadó, 805 p.

b/ *Összefoglaló munkák*

1. A magyar nyelv történetének főbb szakaszai. = A Kultúra Világa. 7. köt. Bp. 1964. Közgazdasági és Jogi Kiadó, 40–75. p.
2. A magyar nyelv történetének főbb szakaszai. = A szép magyar nyelv. [Írták]: — —, Soltész Katalin, Szende Aladár. Bp. Minerva, 1967. 5–67. p.
3. The grammatical system of Hungarian. = The Hungarian language. Ed. Loránd Benkő, Samu Imre. Bp. 1972. Akad. Kiadó, 85–170. p.

c/ *Szerkesztett munkák*

1. Az ige grammatikája és szemantikája. Nemzetközi munkaértekezlet. Szerk. — —. [Kiad. az] MTA Nyelvtudományi Intézete és az Eötvös Loránd Tudományegyetem. Bp. 1967. IV, 134 p.
2. Előkészítő dolgozatok a magyar nyelv generatív nyelvtana témaköréből. = Általános Nyelvészeti Tanulmányok 6. [köt.] Szerk. — —, Telegdi Zsigmond. Bp. 1969. Akad. Kiadó, 469 p.
3. Idegen nyelv — anyanyelv. A nyelvészet és a nyelvtanítás kölcsönhatása. Szerk. Babos Ernő, — —. Bp. 1970. Akad. Kiadó, 141 p.

d/ *Társszerzői részvétel könyvekben, sorozatokban*

1. [Az idegen szavak és tulajdonnevek anyaga]. = Helyesírási Tanácsadó Szótár. [1. kiad.] Bp. Terra, 1961. 814 p.
2. [Régi szövegek olvasata és magyarázata]. = Szüveggyűjtemény a régi magyar irodalomból. 1. rész. 2. jav. és átdolg. kiad. A második kiadás sajtó alá rendezésében közreműködött: — — , Végh Ferenc. Egyetemi segédkönyv. Bp. 1963. Tankönyvkiadó, 859 p.

II. Tanulmányok, cikkek szakterületenként

a/ *Történeti és leíró szintaxis*

1. Az állítmányi mellékmondatról. = MNy. 1952. 48. évf. 103–112. p.
2. [Hozzászólás az alany-állítmány kérdéséhez]. = I.OK. 1953. 4. évf. 93–96. p.
3. A 'szórendi szimmetria' a Jókai-kódex nyelvében. = MNy. 1953. 49. évf. 165–167. p.
4. A nézve névutó történetéhez. = MNy. 1953. 49. évf. 461–463. p.
5. Ragtalan tárgy határozói igenév mellett. = MNy. 1954. 50. évf. 43–50. p.
6. A magyar kettős tárgyú szerkezetek kialakulásáról. = NyK. 1955. 56. évf. 149–153. p.
7. Igenevaink szórendjéről. Igenévi értelmezői jelzők első kódexeinkben. = MNy. 1955. 51. évf. 33–40. p.
8. Magyar történeti mondattani tanulmányok és közlések 1945-től 1954-ig. = MNy. 1955. 51. évf. 511–522. p.
9. [A *-nál, -nél* rag használatáról]. = Nyr. 1955. 79. évf. 483–484. p.
10. [A *napsütötte*-féle szerkezetekről]. = Nyr. 1956. 80. évf. 153. p.
11. *segít valakit (valamit) — valakinek (valaminek) — valakit (valamit) valamiben.* = Nyr. 1956. 80. évf. 502. p.
12. [Hozzászólás az értelmezőhöz és a tőtanhoz]. = I. OK. 1956. 9. évf. 343–345. p.
13. Elkülönítő–kiemelő szerepű névutóink történetéhez. = MNy. 1957. 53. évf. 103–108. p.
14. John Ries szintagma-elméletének értelmezéséhez. = MNy. 1957. 53. évf. 460. p.
15. Az értelmezői mellékmondat. 2. [rész] = MNy. 1957. 53. évf. 412–415. p.
16. Az *istenadta*-féle szerkezetek személyragos tagjának szófaji jellegéről. = NyK. 1957. 59. évf. 130–150. p.
17. Három mondat elemzése. = Nyr. 1957. 81. évf. 446–447. p.
18. Az egyszerű mondat szerkezeti egységei. (Szó szerkezetek, mondatrészek; szerkezetcsoportok). = Nyr. 1958. 82. évf. 438–456. p.
19. Válasz Benkő Lászlónak. = Nyr. 1958. 82. évf. 197–199. p. [A „Három mondat elemzése” c. cikkéhez. = Nyr. 1958. 82. évf. 197. p.]
20. Mondatelemzés. = Nyr. 1958. 82. évf. 342. p.
21. Néhány mondat elemzése. = Nyr. 1959. 83. évf. 203–204. p.
22. *Vagy — vagy pedig.* = Nyr. 1959. 83. évf. 247–248. p.

23. A mondatfajták. A mondatfajták osztályozásának lehetséges szempontjai. = A mai magyar nyelv rendszere. 2. [köt.]: Mondattan. Szerk. Tompa József. Bp. 1962. Akad. Kiadó, 23–64. p.
24. Az értelmező jelzős szerkezet fogalma és fajtái. A mai magyar nyelv rendszere 2. [köt.]: Mondattan. Szerk. Tompa József. Bp. 1962. Akad. Kiadó, 295–304. p.
25. Az értelmező jelzői mellékmondat. = A mai magyar nyelv rendszere. 2. [köt.]: Mondattan. Szerk. Tompa József. Bp. 1962. Akad. Kiadó, 403–407. p.
26. Kinds of sentences examined from the point of view of function and form = Acta Linguistica, 1963. Tom. 13. 225–255. p.
27. Tesnière szintaxisa és a szintaxis néhány kérdése. = Általános Nyelvészeti Tanulmányok 1. [köt.] Szerk. Telegdi Zsigmond. Bp. 1963. Akad. Kiadó, 161–186. p.
28. A mondatfajták vizsgálata a funkció és a forma szempontjából. = NyK. 1964. 66. évf. 67–88. p.
29. Az alany és az állítmány elemzéséhez. = Nyr. 1964. 88. évf. 158–168. p.
30. A melléknévi csoport. = Általános Nyelvészeti Tanulmányok 6. [köt.] Szerk. —, Telegdi Zsigmond. Bp. 1969. Akad. Kiadó, 159–227. p.
31. Der Zusammenhang zwischen der grammatischen Synonymik und der Semantik. (Bemerkungen zur vergleichenden Kasuslehre. Mit Beispielen aus den fgr. Sprachen). = Symposium über Syntax der uralischen Sprachen. 15–18. Juli, 1969. Göttingen. Hrsg. Wolfgang Schlachter. Göttingen, 1970. 131–141. p.
32. A mondat szemantikai–logikai és morfémastruktúrája összefüggésének egyfajta értelmezése. = Általános Nyelvészeti Tanulmányok 7. [köt.] Szerk. Telegdi Zsigmond. Bp. 1970. Akad. Kiadó, 161–174. p.
33. Aktivisch-passivische Satzrelation im weiteren Sinne und die Kasusfunktionen. = Congressus Tertius Internationalis Fenno-Ugristarum Tallinnae habitus 17–23. aug. 1970. Pars 1. Tallinn, 1970. 99–104. p.
34. Megjegyzések a mondattan kérdéséhez. (Hadrovics László mondattana alapján). = NyK. 1972. 74. évf. 381–393. p.
35. Valóban mellérendelés az értelmező? = Nyr. 1978. 102. évf. 46–50. p.

b/ *Történeti és leíró szótan, szóalkotástan, jelentéstan*

1. *Aránylag* és társai. (A fokhatározók egy csoportjáról). = Pais-Emlékkönyv. Nyelvészeti tanulmányok. Szerk. Bárczi Géza, Benkő Loránd. Bp. 1956. Akad. Kiadó, 174–180. p.
2. *Elég*, (*~eléggé*), *meglehetősen* (*~meglehető*). (A fokhatározók egy csoportjáról). = MNy. 1956. 52. évf. 435–440. p.
3. *Statika*. = Nyr. 1957. 81. évf. 374. p.
4. *Elegy*. *Elegyedik*. *Ódöng*. *Ittegyel*. = MNy. 1958. 54. évf. 354–356. p.
5. *Sajnos*. = Nyr. 1959. 83. évf. 134. p.
6. *A hiába* szófaja. = Nyr. 1959. 83. évf. 306. p.
7. Néhány adalék az összetett szavak történetéhez. = MNy. 1960. 56. évf. 58–62. p.

8. Jelentésmegoszlás a *fon* szó családjában. A *fondor*, *fodor*, *fonnyad* és *fanyalog* etimológiája. = A szótárírás elmélete és gyakorlata a magyar nyelv értelmező szótárában. Szerk. Országh László. Bp. 1962. Akad. Kiadó, 59–67. p.
9. A szóképzés grammatikai jellegéről, szuffixumfajták elkülönítéséről és a képzőproduktivitásról. (Kapcsolatban a nyelvoktatással). = NyK. 1965. 67. évf. 273–289. p.
10. A lexikológiai egységek fejezete a generatív grammatikában. = Általános Nyelvészeti Tanulmányok 4: [köt.] Szerk. Telegdi Zsigmond. Bp. 1966. Akad. Kiadó, 91–104. p.
11. Megjegyzések „a jelentés”-hez. = NyK. 1966. 68. évf. 327–342. p.
12. A finnugor összetételek történetéhez. = I. OK. 1966. 23. évf. 243–248. p.
13. Über die Entwicklung der Komposita in den finnisch-ugrischen Sprachen. = Congressus Secundus Internationalis Fenno-Ugristarum Helsingiae 23–28. VIII. 1965. Pars I. Helsinki, 1968. 244–250. p.
14. A magyar intranszitiv–transzitiv igeképzők. (Egy részrendszer strukturális–funkcionális és történeti vizsgálata). = Általános Nyelvészeti Tanulmányok 5.[köt.] Bp. 1967. Akad. Kiadó, 189–218. p.
15. A szóösszetételek és velük kapcsolatos lexikológiai egységek. A főnévi összetételek. = Általános Nyelvészeti Tanulmányok 6.[köt.] Szerk. — —, Telegdi Zsigmond. Bp. 1969. Akad. Kiadó, 271–328. p. [Újraközlés, részlet]: A mai magyar nyelv. (Cikk- és tanulmánygyűjtemény). 1. köt. Összeáll. Keszler Borbála. Egységes Jegyzet. Bp. 1977. Tankönyvkiadó, 110–125. p. Bölcsészettudományi Karok [Jegyzetei].
16. A szójelentéstani kutatások újabb tizenkét éve (1957–1968-ig). [1-2. rész]. = MNy. 1970. 66. évf. 117–122., 240–245. p.
17. Die lexikalische Überwucherung und ihre Beseitigung in der Geschichte der ungarischen Sprache. = Festschrift für Wolfgang Schlachter zum 70. Geburtstag. Hrsg. Christoph Gläser, János Pusztay. Wiesbaden, 1979. Harrassowitz, 141–145. p. /Veröffentlichungen der Societas Uralo-Altaica 12./
18. A Magyar Szinonimaszótár és a szinonimitás. = MNy. 1980. 76. évf. 143–156. p.
19. Szavak, szerkezetek morfológiai tagoltságának változásai és a jelentés. (Szintetikus és analitikus irányú változások a magyar nyelvben). = Tanulmányok a mai magyar nyelv szókészlettana és jelentéstana köréből. Szerk. Rácz Endre, Szathmári István. Bp. 1980. Tankönyvkiadó, 121–156. p.
20. Intransitive–transitive derivational suffixes in Hungarian. = Hungarian Linguistics. Ed. Ferenc Kiefer. Amsterdam-Philadelphia, 1982. John Benjamins, 185–243. p. /Linguistic and Literary Studies in Eastern Europe. Volume 4./
21. Meaning and the changes of morphological articulation of words and constructions. (Synthetic and analytic types of changes in Hungarian). = Acta Linguistica, 1984. 34. évf. 27–64. p.
22. A frazeológiai egységek csoportosítása. = Magyar nyelvészeti szöveggyűjtemény. Szerk. Hangay Zoltán. Egységes jegyzet. Bp. 1983. Tankönyvkiadó, 102–104. p. Tanítóképző Főiskolák [Jegyzetei.]
Vö. I/a. — 5. tétel [részlet]

23. A jelentéstan kérdései. = Magyar nyelvészeti szöveggyűjtemény. Szerk. Hangay Zoltán. Egységes jegyzet. Bp. 1983. Tankönyvkiadó, 168–169. p. Tanítóképző Főiskolák [Jegyzetei.]
Vö. I/a.– 5. tétel [részlet]
24. Egy komplex jelentés-meghatározás. = Magyar nyelvészeti szöveggyűjtemény. Szerk. Hangay Zoltán. Egységes jegyzet. Bp. 1983. Tankönyvkiadó, 172–173. p. Tanítóképző Főiskolák [Jegyzetei.]
Vö. I/a. — 5. tétel [részlet]
25. A jelentésváltozás. = Magyar nyelvészeti szöveggyűjtemény. Szerk. Hangay Zoltán. Egységes jegyzet. Bp. 1983. Tankönyvkiadó, 181–187. p. Tanítóképző Főiskolák [Jegyzetei.]
Vö. I/a. — 5.tétel [részlet]
26. A poliszémia. = Magyar nyelvészeti szöveggyűjtemény. Szerk. Hangay Zoltán. Egységes jegyzet. Bp. 1983. Tankönyvkiadó, 187–192. p. Tanítóképző Főiskolák [Jegyzetei.]
Vö. I/a. — 5. tétel [részlet]
27. A szinonímia. = Magyar nyelvészeti szöveggyűjtemény. Szerk. Hangay Zoltán. Egységes jegyzet. Bp.1983. Tankönyvkiadó, 203–209. p. Tanítóképző Főiskolák [Jegyzetei.]
Vö. II/b. — 18. tétel [részlet]
28. A szöveg és jelentés. = Magyar nyelvészeti szöveggyűjtemény. Szerk. Hangay Zoltán. Egységes jegyzet. Bp. 1983. Tankönyvkiadó, 270–278. p. Tanítóképző Főiskolák [Jegyzetei.]
Vö. II/g. — 39. tétel [részlet]

c/ *Történeti és leíró szóalaktan, hangtan*

1. [Hozzászólás a tótanhoz]. = I.OK. 1956. 9. évf. 343–345. p.
2. Az *o~a* hangviszonyhoz. (Túlkompenzálás eredménye-e XVIII. századi írónál a *váras* és a hozzá hasonlók?) = NyK. 1959. 61. évf. 369–377. p.
3. Kizárólag a funkció? = MNy. 1959. 55. évf. 316. p.
4. A *mind*, *minden* és az *is* hangalak-történetéhez. = MNy. 1960. 56. évf. 242–245. p.
5. A *minden n*-je. A *minden* és a *mind* régi használatának az összehasonlítása alapján. = MNy. 1961. 57. évf. 154–162. p.
6. A szóelemek általános kérdései. = A mai magyar nyelv rendszere. Szerk. Tompa József. 1. [köt.]: Bevezetés, hangtan, szótan. Bp. 1961. Akad. Kiadó, 295–312. p.
7. A szótövek. (Az ige-tövek. A névszótövek.) = A mai magyar nyelv rendszere. Szerk. Tompa József. 1. [köt.]: Bevezetés, hangtan, szótan. Bp. 1961. Akad. Kiadó, 313–331. p.
8. Birtokos személyjelek alakváltozatainak egyenlőtlen használata a múltban. Adalékok a morfológiai jellegű nyelvi változások lefolyási módjához. = Alak- és mondattani gyűjtélék. Szerk. Pais Dezső, Benkő Loránd. Bp. 1965. 41–56. p. /Nyelvtudományi Értekezések 46./

9. Egy morfológiai szerkezetten vázlat. (A mai magyar köznyelv és a Bécsi Kódex nyelvállapotának összevetése alapján). = *Általános Nyelvészeti Tanulmányok* 3. [köt.] Szerk. Telegdi Zsigmond. Bp. 1965. Akad. Kiadó, 85–96. p.
10. A *cs* és *k* hang szerepe hangfestő szavainkban. (Etimológiai javaslatok). = *MNy.* 1966. 62. évf. 151–158. p.
11. Csakugyan hiányoznak a Bécsi Kódex Nyelvtanából? = *MNy.* 1966. 62. évf. 512. p.

d/ Nyelvelmélet, a nyelvtudomány módszere

1. A Történeti Nyelvtani Adattár termunkálataival kapcsolatos kérdések. = *MNy.* 1960. 56. évf. 333–344. p.
2. Egy nyelvészkonferenciáról — néhány ecsetvonással. = *Nyr.* 1961. 85. évf. 247–248. p.
3. [Hozzászólás a strukturalizmus kérdéséhez]. = *I. OK.* 1961. 18. évf. 126–127. p.
4. Adat és probléma szerepe a nyelvtörténetben és a nyelvéírásban. = *Tanulmányok a magyar nyelv életrajza köréből.* [Bárczi Emlékkönyv]. Bp. 1963. Akad. Kiadó, 166–173. p. /*Nyelvtudományi Értekezések* 40./
5. Berzsenyi nézetei a nyelvről és a poézisről. = *MNy.* 1966. 62. évf. 425–436. p.
6. A Debreceni Nemzetközi Nyelvészkongresszus és tanulságai. = *Irodalmi és Nyelvi Közlemények*, 1967. [Kiadja a] TIT. 134–169. p.
7. Preliminary to a Hungarian Generative Grammar. Generative set of rules open to two interpretations (viz. according to immediate constituents and dependency relations). = *Acta Linguistica*, 1967. Tom. 17. 245–262. p.
8. Az Új Magyar Nyelvtörténeti Szótár szerkesztési elvei. [Berrár Jolánnal]. 1–2. [rész]. = *MNy.* 1967. 63. évf. 263–274, 381–394. p.
9. A magyar szókincs struktúrájának (részrendszerének) vizsgálata történeti szempontból. = *A magyar nyelv története és rendszere. A debreceni nemzetközi nyelvészkongresszus előadásai.* Szerk. Imre Samu, Szathmári István. Bp. 1967. Akad. Kiadó, 115–121. p. /*Nyelvtudományi Értekezések* 58./
10. Bericht über die Arbeiten am Neuen Historischen Wörterbuch der Ungarischen Sprache. = *Acta Linguistica*, 1969. Tom. 19. 201–213. p.
11. Nyelvészet és kommunikáció. = *Nyelv és kommunikáció.* 2. [rész]. Szerk. Szecskő Tamás, Szépe György. [Kiadja a] MRT. Tömegkommunikációs Kutatóközpont, Bp. 1969. 79–93. p.
12. A történeti és a leíró nyelvtudomány kapcsolatának újabb fejlődése. = *A nyelvtudomány a haladásért. Tanulmánykötet a Tanácsköztársaság 50. évfordulója alkalmából.* Szerk. Király Péter. Bp. 1969. Akad. Kiadó, 159–179. p. /*Nyelvtudományi Értekezések* 65./
13. [Hozzászólások általános nyelvészetünk helyzetéhez a debreceni nyelvészaktívá ülésén, 1968. nov. 11–12.] = *Általános nyelvészetünk helyzete. Az alkalmazott nyelvészet helyzete Magyarországon.* Szerk. Imre Samu. [Bp. 1968.] 69–74, 75, 177–179. p.

Kézirat

14. A magyar nyelv generatív nyelvtanának előkészítése. = Általános Nyelvészeti Tanulmányok 6. [köt.] Előkészítő dolgozatok a magyar nyelv generatív nyelvtana témaköréből. Szerk. —, Telegdi Zsigmond. Bp. 1969. Akad. Kiadó, 11–24. p.
15. A generatív nyelvtan gondolatának fejlődése és hatása. (Kritikai áttekintés). = MNy. 1970. 66. évf. 443–452. p.
16. A generatív nyelvtan kapcsolata a produktivitás és a szinonimika vizsgálatával. (Egy produktivitás-nyelvtan gondolata). = MNy. 1971. 67. évf. 270–280. p.
17. Nyelvtörténet és kommunikáció. = Általános Nyelvészeti Tanulmányok 8. [köt.] Nyelv és társadalom. Szerk. Telegdi Zsigmond, Szépe György. Bp. 1972. Akad. Kiadó, 119–131. p.
18. A nyelvi produktivitás jelentősége. = Néprajz és Nyelvtudomány, Szeged, 1977–1978. 22–23. [köt.] 5–22. p.
19. Die Infinitivkonstruktion vom Gesichtspunkt der Semantik und der Pragmatik aus betrachtet. = Congressus Quintus Internationalis Fenno-Ugristarum. Turku, 20–27. VIII. 1980. Pars 3. Turku, 1980. 121–124. p.
20. Hozzászólás a „Történeti nyelvtanításunk helyzete és feladatai” c. előadáshoz. = A magyar nyelv grammatikája. A magyar nyelvészek III. nemzetközi kongresszusának előadásai. (Nyiregyháza, 1977. augusztus 23–27.) Bp. 1980. Akad. Kiadó, 41–53. p. /Nyelvtudományi Értekezések 104./
21. Mondat és megnyilatkozás. = Néprajz és Nyelvtudomány, Szeged, 1980–1981. 24–25. [köt.] 49–63. p.
22. Hozzászólás a nyelvjárási monográfiák kérdéséhez. Dialektológiai Szimpozion, Szombathely, 1981. március 25–27. = MTA VEAB Értesítő, Veszprém, 1982. 115–118. p.

e/ A nyelvtudomány története

1. A mai prágai iskola. = Nyr. 1968. 92. évf. 197–204. p.
2. Két fejezet a magyar szójelentéstan történetéből. = Tanulmányok a magyar és finnugor nyelvtudomány köréből (1850–1920). Szerk. Szathmári István. Bp. 1970. Tankönyvkiadó, 67–76. p.
3. A jelentéstan az utolsó huszonöt év magyar nyelvtudományában. = Jelentéstan és stilsztika. Bp. 1974. Akad. Kiadó, 12–22. p. /Nyelvtudományi Értekezések 83./
4. Lazicius Gyula szellemi hagyatékából. (Nyelvi eszköz, nyelvi művelet; nyelvi mű, nyelvi alakulat). = MNy. 1976. 72. évf. 395–408. p.
5. Lazicius utolsó nyelvészeti tevékenysége. = NyK. 1976. 78. évf. 364–370. p.
6. Gombocz Zoltán és Jelentéstan. = MNy. 1977. 73. évf. 459–468. p.
7. Zoltán Gombocz und seine „Bedeutungslehre”. = Annales Universitatis Scientiarum Budapestinensis de Rolando Eötvös Nominatae. Sectio Linguistica, Bp. 1978. 113–126. p.
8. Szemléleti és módszerbeli változások a XX. század magyar nyelvtudományában. = MNy. 1980. 76. évf. 273–286. p.

9. Az élő Mészöly Gedeon. = MNy. 1981. 77. évf. 287–291. p.
10. Tudósmagatartások néhány nyelvészportré tükrében. (Szemelvények a magyar nyelvtudomány történetéből). = Általános Nyelvészeti Tanulmányok 13. [köt.] Szerk. Telegdi Zsigmond, Szépe György. Bp. 1981. Akad. Kiadó, 263–278. p.
11. Gombocz szintaxisa és Klemm mondattana. = Néprajz és Nyelvtudomány, Szeged, 1983. 27. [köt.] 11–18. p.
12. A hazai mondattani kutatások és európai hátterük (1880–1950). = MNy. 1985. 79. évf. 129–140. p.
13. Fokos-Fuchs Dávid mondattani munkássága. = NyK. 1985. 87. évf. 438–442. p.
14. Klemm Antal mondatelméleti és mondat történeti kutatásai. [Elhangzott a Magyar Szórendi Szimpozionon. Pécs, 1983. okt. 2–3.]

f/ *Alkalmazott nyelvészet (nyelvművelés, helyesírás, nyelvtanítás), ismeretterjesztés*

1. A magyar nyelv tanításáról. = Köznevelés, 1950. 6. évf. 11. sz. 322–324. p.
2. A nyelvtanítás módszertani alapelvei. = Módszertani útmutatás az általános gimnázium tantervéhez. Magyar nyelv és irodalom. Bp. 1950. Tankönyvkiadó, 29–37. p.
3. Szempontok a nyelvtani anyag feldolgozásához. = Módszertani útmutatás az általános gimnázium tantervéhez. Magyar nyelv és irodalom. Bp. 1950. Tankönyvkiadó, 38–43. p.
4. Nyelvtani és stilisztikai elemzés. = Módszertani útmutatás az általános gimnázium tantervéhez. Magyar nyelv és irodalom. Bp. 1950. Tankönyvkiadó, 44–50. p.
5. A Szocialista Nevelés Könyvtára. = Köznevelés, 1950. 6. évf. 19. sz. 587–588. p.
6. A nyelvtudomány kérdései Sztálin elvtárs megvilágításában. = Köznevelés, 1951. 7. évf. 7. sz. 300–302. p.
7. Nyelvtani–stilisztikai gyakorlatok. = Köznevelés, 1951. 7. évf. 13. sz. 590–592. p.
8. Nyelvtani–stilisztikai gyakorlatok. = Köznevelés, 1951. 7. évf. 15–16. sz. 689–690. p.
9. Nyelvtani–stilisztikai gyakorlatok. = Köznevelés, 1951. 7. évf. 18. sz. 777–779. p.
10. Az értelmezős szerkezetek helyesírásáról. = Nyr. 1956. 80. évf. 411–415. p.
11. „Megyek a Bánk bánba” — „Megyek a Bánk bánra”. = Nyr. 1956. 80. évf. 26–31. p.
12. A *csuklik*-féle ikes igék ragozása, képzése. = Nyr. 1957. 81. évf. 275–281. p.
13. *Naponta* vagy *naponként*? = Nyr. 1957. 81. évf. 141. p.
14. Tanszékek elnevezése. = Nyr. 1957. 81. évf. 373–374. p.
15. Útját állni valakinek vagy valaminek. = Nyr. 1958. 82. évf. 121–122. p.
16. Fűrjészség a helyesírás mezején. A Helyesírási Szabályzat védelmében. = Magyar Nemzet, 1959. május 17. 9. p.
17. El van ázva..., el volt ázva... = MNy. 1959. 55. évf. 536–540. p.
18. *Szokik*. = Nyr. 1959. 83. évf. 515. p.
19. Az egyszerű mondat szerkezeti egységeinek tanításáról. = Nyr. 1960. 84. évf. 54–66. p.

20. *Tud lenni.* = Nyr. 1960. 84. évf. 126–127. p.
21. *Becsuk — bezár* (ajtót). = Nyr. 1960. 84. évf. 258–259. p.
22. A Magyar Nyelv Értelmező Szótára az iskolában. = Köznevelés, 1960. 16. évf. 10. sz. 317–318. p.
23. Terjengősség, dagályosság hivatalos nyelvünkben. [Zsembery Istvánnal.] = Nyr. 1960. 84. évf. 148–154. p.
24. A nyelv is változik. = Édes anyanyelvünk. Szerk. Lőrincze Lajos. Bp. 1961. Akad. Kiadó, 40–41. p.
25. Hova megyünk: a Bánk bánba vagy a Bánk bánra? = Édes anyanyelvünk. Szerk. Lőrincze Lajos. Bp. 1961. Akad. Kiadó, 340–341. p.
26. Kinek a mája rossz, kinek a májája. = Édes anyanyelvünk. Szerk. Lőrincze Lajos. Bp. 1961. Akad. Kiadó, 347–348. p.
27. Mi a baj a *csuklik* igével? = Édes anyanyelvünk. Szerk. Lőrincze Lajos. Bp. 1961. Akad. Kiadó, 368–369. p.
28. El van ázva..., be van zárva. = Édes anyanyelvünk. Szerk. Lőrincze Lajos. Bp. 1961. Akad. Kiadó, 382–384. p.
29. [Hozzászólás az oktatás kérdéséhez]. = Anyanyelvi műveltségünk. A pécsi nyelv-művelő konferencia anyaga. Szerk. Benkő Loránd. Bp. 1960. Akad. Kiadó, 180–184. p.
30. A *mint* kötőszó előtti vessző kérdéséhez. = Nyr. 1962. 86. évf. 290–295. p.
31. Magától értetődik — értődik. = Nyelv-művelő levelek. Az Akadémia Nyelvtudományi Intézetének levelesládájából. Szerk. Ferenczy Géza, Ruzsiczky Éva. Bp. 1964. Gondolat Kiadó, 40–41. p.
32. A „csuklik” igének és társainak felszólító módja. = Nyelv-művelő levelek. Az Akadémia Nyelvtudományi Intézetének levelesládájából. Szerk. Ferenczy Géza, Ruzsiczky Éva. Bp. 1964. Gondolat Kiadó, 71. p.
33. *ÍtéL — ítéletet hoz; végez — végzést hoz.* = Nyelv-művelő levelek. Az Akadémia Nyelvtudományi Intézetének levelesládájából. Szerk. Ferenczy Géza, Ruzsiczky Éva. Bp. 1964. Gondolat Kiadó, 81–82. p.
34. *Vaklárma.* = Nyelv-művelő levelek. Az Akadémia Nyelvtudományi Intézetének levelesládájából. Szerk. Ferenczy Géza, Ruzsiczky Éva. Bp. Gondolat Kiadó, 103. p.
35. *Fáradtság, fáradság.* = Nyelv-művelő levelek. Az Akadémia Nyelvtudományi Intézetének levelesládájából. Szerk. Ferenczy Géza, Ruzsiczky Éva. Bp. 1964. Gondolat Kiadó, 134. p.
36. *Özönvíz — vízözön.* = Nyelv-művelő levelek. Az Akadémia Nyelvtudományi Intézetének levelesládájából. Szerk. Ferenczy Géza, Ruzsiczky Éva. Bp. 1964. Gondolat Kiadó, 143–144. p.
37. *Gázak — gázok.* = Nyelv-művelő levelek. Az Akadémia Nyelvtudományi Intézetének levelesládájából. Szerk. Ferenczy Géza, Ruzsiczky Éva. Bp. 1964. Gondolat Kiadó, 168. p.
38. *Kocsijai — kocsi; mozijai — mozi.* = Nyelv-művelő levelek. Az Akadémia Nyelvtudományi Intézetének levelesládájából. Szerk. Ferenczy Géza, Ruzsiczky Éva. Bp. 1964. Gondolat Kiadó, 174–175. p.

39. *Nem mintha.* = Nyelvművelő levelek. Az Akadémia Nyelvtudományi Intézetének levelesládájából. Szerk. Ferenczy Géza, Ruzsiczky Éva. Bp. 1964. Gondolat Kiadó, 200. p.
40. A Bánk bánba, a Bánk bánra vagy a Bánk bánhoz megyünk-e, amikor nagy nemzeti tragédiánkat akarjuk látni? = Nyelvművelő levelek. Az Akadémia Nyelvtudományi Intézetének levelesládájából. Szerk. Ferenczy Géza, Ruzsiczky Éva. Bp. 1964. Gondolat Kiadó, 213–214. p.
41. Egyes szám — többes szám a *mind, mindenki, mindnyájan* mellett. = Nyelvműveiő levelek. Az Akadémia Nyelvtudományi Intézetének levelesládájából. Szerk. Ferenczy Géza, Ruzsiczky Éva. Bp. 1964. Gondolat Kiadó, 239–240. p.
42. „Még ifjú szívemben a lángugarú nyár...” = Nyelvművelő levelek. Az Akadémia Nyelvtudományi Intézetének levelesládájából. Szerk. Ferenczy Géza, Ruzsiczky Éva. Bp. 1964. Gondolat Kiadó, 256. p.
43. *Töméntelen.* = Nyelvművelő levelek. Az Akadémia Nyelvtudományi Intézetének levelesládájából. Szerk. Ferenczy Géza, Ruzsiczky Éva. Bp. 1964. Gondolat Kiadó, 281–282. p.
44. Nagy kezdőbetű pénzösszeg nevében. = Nyelvművelő levelek. Az Akadémia Nyelvtudományi Intézetének levelesládájából. Szerk. Ferenczy Géza, Ruzsiczky Éva. Bp. 1964. Gondolat Kiadó, 310. p.
45. [Hozzászólás az alkalmazott nyelvészet helyzetéhez]. = Általános nyelvészetünk helyzete. Az alkalmazott nyelvészet helyzete Magyarországon. A debreceni nyelvészaktívá ülésének előadásai és felszólalásai. 1968. november 11–12. 177–179. p.
Kézirat
46. Néhány szó az alkalmazott nyelvészetről. = Modern Nyelvoktatás, Bp. 1971. 9. évf. 70–71. p.
47. Bevezetés. = Idegen nyelv — anyanyelv. A nyelvészet és a nyelvoktatás kölcsönhatása. Szerk. —, Babos Ernő. Bp. 1970. Akad. Kiadó, 7–12. p.
48. Hozzászólás Deme László előadásához. = Az anyanyelvi oktatás korszerűsítésének műhelyében. Az 1976. június 20–23 között megrendezett Nyíregyházi Anyanyelvi Napok anyaga. Szerk. Bachát László, Szathmári István. 1. [rész]. Nyíregyháza, 1978. [Kiad. a] Bessenyei György Tanárképző Főiskola, 50–52. p.
49. Anyanyelvi műveltségünk helyzete és a nyelvművelés. = Kortárs, 1978. 22. évf. 143–148. p.
50. A magyar nyelv mint idegen nyelv oktatásának tudományos bázisa: A magyar mint idegen nyelv. = Nyr. 1978. 102. évf. 319–320. p.
51. Fejezetek a magyar nyelv történetéből. = Tanulmányok a nyelvről. Szerk. Takács Etel. Bp. 1978. [Kiad. az] OPI. 67–84. p. /Pedagógus Továbbképzés Könyvtára/
52. Az általános nyelvészet szerepe a nyelvszakosok nevelésében. = Felsőoktatási Szemle, 1979. 28. évf. 7–8. sz. 440–445. p.
53. Nyelvi magatartásformáink változásai társadalmi fejlődésünk újabb szakaszában. = Az [ezerkilencszázhetvenes] 1970-es évtized a magyar történelemben. A MTA Nyelv- és Irodalomtudományok, Filozófiai és Történettudományok,

- Gazdaság- és Jogtudományok Osztályának közgyűlési együttes tudományos ülése. Bp. 1980. május 7. Szerk. Stier Miklós. Bp. 1980. 62–67. p., 180–195. p.
54. A korstílus érvényesülése napjaink nyelvhasználatában. = Társadalmi fejlődés és nyelvi magatartás. (A magyar nyelv hete 1981. évi rendezvénytársaságát bevezető tudományos ülésszak előadásai). [Kiad. a] TIT. Bp. 1981. 43–49. p.
55. Mi a baj a *csuklik* igével? = Dávid András: Nyelv és varázs. Bp. 1980. Tankönyvkiadó, 228–229. p.

g/ *Az irodalmi nyelv vizsgálata, stilisztika, verstan, filológia, szövegtan*

1. Első bibliafordításunk *szellet szava*. = MNY. 1955. 51. évf. 303–311. p.
2. A Jordánszky-kódex viszonya más bibliafordításokhoz. = NyK. 1956. 57. évf. 260–268. p.
3. Régi szövegek közlésmódja. = Irodalomtörténet, 1957. 45. évf. 2. sz. 193–199. p.
4. „Erdei vadak, égi madarak”. (Csanádi Imre verseinek nyelvéről). = Nyr. 1957. 81. évf. 194–204. p.
5. Egy XVI. századi írónak [Bornemissza Péter] nyelvéről. = Iskolai nyelvművelő. Szerk. Lőrincze Lajos. Bp. 1959. Tankönyvkiadó, 381–391. p.
6. Nyelv és társadalmi valóság egy regény tanúvallomása alapján. [Bóka László: Alázatosan jelentem]. = Nyr. 1961. 85. évf. 56–62. p.
7. *Az irodalmi nyelv, köznyelv, irott nyelv* elnevezésekről. = Nyr. 1961. 85. évf. 385–398. p.
8. [Hozzászólás az irodalmi stílus kérdéséhez]. = Anyanyelvi műveltségünk. A pécsi nyelvművelő konferencia anyaga. Szerk. Benkő Loránd. Bp. 1960. Akad. Kiadó, 285–287. p.
9. Közös ritmikai elemek Vajda János és Ady költészetében. = Irodalomtörténet, 1961. 49. évf. 4. sz. 406–416. p.
10. Husitké hnutí a první mad'arský překlad bible. = Dějiny a Národy. Literárně-historické studie o československo-mad'arských vztazích. Praha, 1965. 43–54. p.
11. A huszita mozgalom és a magyar írásbeliség. = Tanulmányok a csehszlovák és a magyar irodalmi kapcsolatok köréből. Bp. 1965. 73–92. p.
12. A huszitizmus és a magyar bibliafordítás. (A Müncheneri Kódex új magyar kiadása alkalmából). = Létünk, Újvidék, 1972. Fórum, 2. évf. 3–4. sz. 81–90. p.
13. Les latinismes du Codex Jókai. = Mélanges offerts à Aurélien Sauvageot pour son soixante-quinzième anniversaire. [Sauvageot-Emlékkönyv]. Bp. 1972. Akad. Kiadó, 131–136. p.
14. Felkiáltó mondat. = Világirodalmi Lexikon. 3. köt. F–Groc. Szerk. Király István, Szerdahelyi István. Bp. 1975. Akad. Kiadó, 83. p.
15. Felszólító mondat. = Világirodalmi Lexikon. 3. köt. F–Groc. Szerk. Király István, Szerdahelyi István. Bp. 1975. Akad. Kiadó, 90–91. p.
16. Főnév. = Világirodalmi Lexikon. 3. köt. F–Groc. Szerk. Király István, Szerdahelyi István. Bp. 1975. Akad. Kiadó, 240. p.
17. Határozó. = Világirodalmi Lexikon. 4. köt. Grog–Ilv. Szerk. Király István, Szerdahelyi István. Bp. 1975. Akad. Kiadó, 273–274. p.

18. Hiányos mondat. = Világirodalmi Lexikon. 4. köt. Grog–Ilv. Szerk. Király István, Szerdahelyi István. Bp. 1975. Akad. Kiadó, 449. p.
19. Ige. = Világirodalmi Lexikon. 4. köt. Grog–Ilv. Szerk. Király István, Szerdahelyi István. Bp. 1975. Akad. Kiadó, 745. p.
20. Igeidő. = Világirodalmi Lexikon. 4. köt. Grog–Ilv. Szerk. Király István, Szerdahelyi István. Bp. 1975. Akad. Kiadó, 745–746. p.
21. Igekötő. = Világirodalmi Lexikon. 4. köt. Grog–Ilv. szerk. Király István, Szerdahelyi István. Bp. 1975. Akad. Kiadó, 746. p.
22. Igenév. = Világirodalmi Lexikon. 4. köt. Grog–Ilv. Szerk. Király István, Szerdahelyi István. Bp. 1975. Akad. Kiadó, 746. p.
23. Ikerszó. Világirodalmi Lexikon. 4. köt. Grog–Ilv. Szerk. Király István, Szerdahelyi István. Bp. 1975. Akad. Kiadó, 755. p.
24. Jelentés. = Világirodalmi Lexikon. 5. köt. Im–Kamb. Szerk. Király István, Szerdahelyi István. Bp. 1975. Akad. Kiadó, 615. p.
25. Kérdő mondat. = Világirodalmi Lexikon. 6. köt. Kamc–Lane. Szerk. Király István, Szerdahelyi István. Bp. 1975. Akad. Kiadó, 182–183. p.
26. Kijelentő mondat. = Világirodalmi Lexikon. 6. köt. Kamc–Lane. Szerk. Király István, Szerdahelyi István. Bp. 1975. Akad. Kiadó, 260. p.
27. Köötőszó. = Világirodalmi Lexikon. 6. köt. Kamc–Lane. Szerk. Király István, Szerdahelyi István. Bp. 1975. Akad. Kiadó, 617. p.
28. Melléknév. = Világirodalmi Lexikon. 8. köt. Mari–My. Szerk. Király István, Szerdahelyi István. Bp. 1982. Akad. Kiadó, 224–225. p.
29. Módosítószó. = Világirodalmi Lexikon. 8. köt. Mari–My. Szerk. Király István, Szerdahelyi István. Bp. 1982. Akad. Kiadó, 488. p.
30. Mondat. = Világirodalmi Lexikon. 8. köt. Mari–My. Szerk. Király István, Szerdahelyi István. Bp. 1982. Akad. Kiadó, 520–523. p.
31. Mondatszerkezet. = Világirodalmi Lexikon. 8. köt. Mari–My. Szerk. Király István, Szerdahelyi István. Bp. 1982. Akad. Kiadó, 524–525. p.
32. Névmás. = Világirodalmi Lexikon. 9. köt. N–O. Szerk. Király István, Szerdahelyi István. Bp. 1984. Akad. Kiadó, 275. p.
33. Névszó. = Világirodalmi Lexikon. 9. köt. N–O. Szerk. Király István, Szerdahelyi István. Bp. 1984. Akad. Kiadó, 275–276. p.
34. Nyelvtani szinonímia. = Világirodalmi Lexikon. 9. köt. N–O. Szerk. Király István, Szerdahelyi István. Bp. 1984. Akad. Kiadó, 493–494. p.
35. Óhajtó mondat. = Világirodalmi Lexikon. 9. köt. N–O. Szerk. Király István, Szerdahelyi István. Bp. 1984. Akad. Kiadó, 574–575. p.
36. Önállósított mondatrész. = Világirodalmi Lexikon. 9. köt. N–O. Szerk. Király István, Szerdahelyi István. Bp. 1984. Akad. Kiadó, 656–657. p.
37. Összetett mondat. = Világirodalmi Lexikon. 9. köt. N–O. Szerk. Király István, Szerdahelyi István. Bp. 1984. Akad. Kiadó, 780–781. p.
38. Ady prózája és lírája. = Nyr. 1977. 101. évf. 269–286. p.
39. A szöveg és a jelentés szerepe kommunikációs szemléletű nyelvészeti törekvéseinkben. = A szövegtan a kutatásban és az oktatásban. Szerk. Szathmári István,

Várkonyi Imre. Bp. 1979. [Kiad. a] Magyar Nyelvtudományi Társaság, Bp. 1979. 23–32. p. /A Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai 154./

40. Die Nebenfunktion und Stilistik der Verbformen im Ungarischen. = Congressus Quartus Internationalis Fenno-Ugristarum Budapestini habitus 9–15. Septembris, 1975. Pars 2. Redig. Gyula Ortutay. Bp. 1980. Akad. Kiadó, 97–101. p.

h/ *Ismertetések, beszámolók, megemlékezések*

1. A magyar történeti mondattan új kézikönyve. = Nyr. 1958. 82. évf. 208–217. p.
2. Soltész Katalin „Az ősi magyar igekötők” című kandidátusi disszertációjának vitája. = I.OK. 1957. 11. köt. 237–238. p.
3. Berrár Jolán „A magyar hasonlító mondatok kialakulása” című kandidátusi disszertációjának vitája. (1958. június 24.) = I.OK. 1959. 15. köt. 395–398. p.
4. Majtinszkaja, K.E.: Vengerszkij jazük. 2. [rész]. Moszkva, 1959. A.N. 226 p. = NyK. 1960. 62. évf. 379–385. p.
5. Hegedüs Géza: A költői mesterség. Bp. 1959. Móra Kiadó, 232 p. = Nyr. 1960. 84. évf. 248–252. p.
6. Papp László: Nyelvjárás és nyelvi norma XVI. századi deákjaink gyakorlatában. Bp. 1961. Nyelvtudományi Értekezések 25. = Nyr. 1962. 86. évf. 97–101. p.
7. Papp László: Nyelvjárás és nyelvi norma XVI. századi deákjaink gyakorlatában. (Le rôle des dialectes et la norme linguistique dans la pratique des scripteurs hongrois du XVIe siècle). Bp. 1961. Nyelvtudományi Értekezések 25. = Acta Linguistica, 1961. Tom. 11. 430–433. p.
8. Nyelvtani tanulmányok. Szerk. Sulán Béla. Bp. 1961. Tankönyvkiadó, 212 p. = NyK. 1962. 64. évf. 247–255. p.
9. Nyelvtani tanulmányok. (Études de grammaire). Réd. Béla Sulán. Bp. Tankönyvkiadó, 212 p. = Acta Linguistica, 1962. Tom. 12. 197–200. p.
10. Deme László: A nyelvről — felnőtteknek. Bp. 1966. Akad. Kiadó, 147 p. = Nyr. 1966. 90. évf. 318–32. p.
11. Budagov, R.A.: Szravnitel’no–szemasziologicseszkie isszledovanija. [Romanszkie jazüki]. Moszkva, 1963. Izd. Moszkovszkogo Univ. = Általános Nyelvészeti Tanulmányok 5. [köt.] Szerk. Telegdi Zsigmond. Bp. 1967. Akad. Kiadó, 313–319.
12. Lotz János: Egy nyelvtani modell. = Magyar Tudomány, 1967. 74. köt. — Új folyam: 12. köt. 191–193. p.
13. Brown, R.L.: Wilhelm von Humboldt’s conception of linguistic relativity. Hága–Párizs, 1967. Mouton, 132 p. [és] Miller, R.L.: The linguistic relativity principle and Humboldtian ethnolinguistics. Hága–Párizs, 1968. Mouton, 127 p. = Általános Nyelvészeti Tanulmányok 7. [köt.] Bp. 1970. Akad. Kiadó, 281–288. p.
14. A Magyar Nyelv Értelmező Szótára. (Erklärendes Wörterbuch der ungarischen Sprache). 1–7. köt. Bp. 1959–1961. Akad. Kiadó, = Ural-Altäische Jahrbücher, Wiesbaden, 1970. Band 42. 189–191. p.

15. Szabó T. Attila: Válogatott tanulmányok, cikkek. 1–3. köt. Bukarest, 1970–1972. = MNy. 1974. 70. évf. 482–487. p.
16. P. Dombi Erzsébet: Öt érzék ezer muzsikája. A szinesztézia a Nyugat lírájában. Bukarest, 1974. Kritérion, 240 p. = Nyr. 1976. 100. évf. 98–103. p.
17. Egy újfajta stilisztikai kézikönyv. J. Nagy Mária: A szó művészete. (Bevezetés a stíluselmzésbe). Bukarest, 1975. Tudományos és Enciklopédiai Könyvkiadó, 141 p. = Nyr. 1976. 100. évf. 467–472. p.
18. Két monográfia a zürjén állatnevekről. Hauzenberg, A.R.: Nazvanija zsvivotnüh v komi jazüke. Tallin, 1972. 238 p., Broicher-Schmidt, R.: Struktur, Semantik und Dialektgeographie syrjänischer Tiernamen. Münchener Universitäts-Schriften. Finnisch-Ugrische Bibliothek, Bd. 2. München, 1975. 323 p. = NyK. 1977. 79. évf. 376–384. p.
19. Papp Ferenc: A magyar főnév paradigmikus rendszere. Bp. 1975. Akad. Kiadó, 267 p. = NyK. 1977. 79. évf. 366–368. p.
20. Collinder, Björn: Sprache und Sprachen. Einführung in die Sprachwissenschaft. Hamburg, 1978. 296 p. = NyK. 1981. 83. évf. 243–247. p.
21. Benkő Loránd: Az Árpád-kor magyar nyelvű szövegelemélei. Bp. 1980. Akad. Kiadó, 392 p., 7 t. = MNy. 1982. 78. évf. 220–231. p.
22. Anyanyelvi nevelés a középiskolában. Szerk. Fülöp Lajos. [Kiad. az] OPI. Bp. 1980. 184 p. = MNy. 1982. 78. évf. 495–502. p.
23. Modern magyar iskolai nyelvtan — Romániában. = Szilágyi N. Sándor: Magyar nyelvtan. Bukarest, 1980. Editura Didactică și Pedagogică. = Nyr. 1982. 106. évf. 332–336. p.
24. Zsilka János: Jelentés-integráció. Bp. 1978. Akad. Kiadó, 421 p. = NyK. 1983. 85. évf. 211–213. p.
25. Fónagy Iván „A hangváltozások lefolyásáról” című kandidátusi disszertációjának vitája. [Összeáll.: — —.]. = NyK. 1957. 59. évf. 297. p.
26. Balázs János „A nyelvtanirodalom alapjai és a magyar nyelvtanirodalom kezdetei” című kandidátusi disszertációjának vitája. = I.OK. 1958. 13. köt. 409–413. p.
27. Beszámoló két szovjetunióbeli tanulmányútról. [1. rész]. = I. OK. 1967. 24. köt. 426–432. p.
28. Nemzetközi nyelvész-munkaértekezlet az ige grammatikájáról és szemantikájáról. = Magyar Tudomány, 1967. 74. köt. Új folyam: 12. köt. 802–803. p.
29. Névtudományi konferencia Veszprémben. = Napló, (Veszprém), 1980. 36. évf. szept. 25. 5. p.
30. Pais Dezső akadémikus hetven éves. = Természet és Társadalom, Bp. 1956. 95. évf. 3. sz. 175. p.
31. Dr. Barczán Endre 1914–1970. = Modern Nyelvoktatás, [Kiad. a] TIT. 1970. 8. évf. 185–186. p.
32. Chomsky, Noam. = Világirodalmi Lexikon. 2. köt. Cam–E. Bp. 1972. Akad. Kiadó, 211–212. p.
33. Egy nyelvtudós emlékezete. [Lotz János]. = Magyar Nemzet, 1973. 29. évf. szeptember 5. 4. p.

34. Telegdi Zsigmond köszöntése hetvenedik születésnapja alkalmából. = MNy. 1980. 76. évf. 379–380. p.
35. Az élő Mészöly Gedeon. [Születésének 100. évfordulójára]. = Délmagyarország, 1980. 70. évf. május 21. 4. p.
36. Professor Collinders Ansichten über die Sprache (In memoriam Björn Collinder). = Acta Linguistica, 1983. Tom. 33. 273–276. p.
37. Temesi Mihály: A magyar nyelvtudomány. Irányok és eredmények a felszabadulás óta. Bp. 1980. Gondolat Kiadó, 408 p. = Néprajz és Nyelvtudomány, Szeged, 1984. 28. [köt.] 133–136. p.
38. Temesi Mihály hetven éves. = MNy. 1985. 81. évf. 121–123. p.
39. Balázs János hetven éves. = MNy. 1985. 81. évf. 379–382. p.